

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 45
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Gezang 139 : 1 en 2**
- 4 **Lezing van de wet**
- 5 **Zingen : Psalm 143 : 1, 2 en 6**
- 6 **Gebet voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 **Schriftlezing : Mattheüs 6 : 1 - 15**
- 8 **Zingen : Psalm 141 : 1 en 2**
- 9 **Tekst : Zondag 45 HC**
- 10 **Prediking**
- 11 **Zingen : Psalm 63 : 1 en 2**
- 12 **Dankzegging en voorbede**
- 13 **Dienst van de offergaven**
- 14 **Slotzang : Lied 14 : 1, 2 en 5**
- 15 **Zegen**

Middagdienst

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Gezang 139 : 1 en 2**
- 4 Gebed voor zegen over de eredienst**
- 5 Schriftlezing : Mattheüs 6 : 1 - 15**
- 6 Zingen : Psalm 141 : 1 en 2**
- 7 Tekst : Zondag 45 HC**
- 8 Prediking**
- 9 Zingen : Psalm 63 : 1 en 2**
- 10 Belijdenis van geloof door het zingen van Gezang 179b**
- 11 Dankzegging en voorbede**
- 12 Dienst van de offergaven**
- 13 Slotzang : Lied 14 : 1, 2 en 5**
- 14 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

In Nederland kennen we de uitdrukking 'nood leert bidden'. Het is een uitdrukking die de vraag oproept of dit nu wel helemaal klopt. Het valt niet te ontkennen dat in situaties van nood en ellende mensen eerder tot God roepen dan in tijden waarin alles goed gaat. Maar kun je al dat roepen tot God ook werkelijk bidden noemen? Bidden als een werk van dankbaarheid? Als geschenk aan God? Als mensen in tijden van nood lopen te vloeken, dan roepen ze God ook aan. Maar dat kunnen we toch geen bidden noemen. Zo is het toch, jongens en meisjes? We kunnen van vloeken toch niet zeggen dat dat een geschenk aan God is. De HERE is niet blij met vloeken. Hij vindt ze juist verschrikkelijk. **[Niet alles is bidden]** Maar gelukkig is niet ieder aanroepen van God in tijden van nood vloeken. Mensen kunnen ook echt God aanroepen om Hem te helpen. Dat is een vorm van bidden. Maar het valt tegelijkertijd niet te ontkennen dat een dergelijk gebed vaak maar een armoedig gebed is. Een gebed waarin het voor de HERE vaak niet eenvoudig is om zich daardoor geëerd te voelen.

Nu zou iemand bij deze laatste opmerking een onbehagelijk gevoel kunnen krijgen. Zo'n gevoel van: 'gaan we nu gebeden beoordelen?' Gaan wij nu als het ware rapportcijfers uitdelen voor de gebeden van mensen? Is dat niet een zaak tussen God en die biddende mens? Zeker, dat is in de eerste plaats een zaak tussen God en die mens die in zijn gebed voor God nadert. En het is ook ongepast om over ieder gebed dat je hoort te oordelen. We zijn niet geroepen om juryleden te zijn van een panel dat gebeden beoordeeld. Het zou ook weinig opbouwend zijn als u tijdens het gebed aan tafel of in de kerkdienst allereerst zit te beoordelen of degene die spreekt het wel allemaal goed doet. Dan is in ieder geval duidelijk dat u het niet goed doet. Want dan is uw hart niet bezig met de HERE, maar met het beoordelen van uw naaste. Of in ieder geval het gebed van uw naaste.

Maar toch, broeders en zusters, moet dat ons er niet van weerhouden om na te denken over het gebed. Het gebed is een vorm van communicatie. **[Ook regels voor gebed]** En in onze onderlinge communicatie als mensen vinden ook maar niet alles goed. En als er sprake is van een verschil van stand, om het maar even zo te noemen, dan gelden daar ook regels voor. Het is prima als een kind iets niet kan en daarom hulp aan papa of mama vraagt. Maar het is niet goed als dat kind door een gesprek van zijn ouders heen tet-

tert en bevelen loopt uit te delen. 'Papa jij moet mij nu helpen!' Een dergelijke toon past een kind niet tegenover zijn vader of moeder. Of tegenover de meester of juf. En goede ouders zeggen daar ook wat van. Die laten het kind op zijn beurt wachten en reageren pas welwillend als het kind op een normale toon en met normale woorden met zijn verzoek komt. Als een kind zo op zo'n brutale manier hulp vraagt, dan zeggen we ook niet: 'Wat fijn hè, dat hij hulp komt vragen.' Het is inderdaad fijn dat het kind hulp vraagt, maar daarom is het niet onbelangrijk hoe dat kind dat doet. Zo is het ook in het gesprek met de Here. In het gebed. Het belangrijkste deel in de dankbaarheid die God van ons vraagt.

[Thema & verdeling] Zo willen we vanmorgen stilstaan bij ons bidden. We zullen daarbij aan een drietal vragen aandacht geven.

1. **Waarom is ons bidden zowel voor God als voor ons zo belangrijk?**
2. **Waar mogen we de HERE is ons gebed om vragen?**
3. **Wat is de gepaste houding bij ons gebed?**

We zullen dus eerst stilstaan bij de vraag waarom ons gebed zowel voor God als voor ons zo belangrijk is. Op catechisatie vragen jongeren nog wel eens waarom God wil dat we bidden. God weet alles. Dus Hij weet ook wat wij nodig hebben. Waarom moet ik daar dan nog om vragen? Hoewel deze redenering best te volgen is, blijkt hieruit ook dat deze catechisant nog geen goed beeld van God heeft en het goed is dat hij nog catechisatie volgt. Want wie de HERE goed kent, weet dit eenvoudigweg niet de manier is waarop de HERE met ons wil leven. Als vanaf de schepping één ding duidelijk mag zijn van God, dan is het dat Hij het verlangen heeft om met ons in een liefdesgemeenschap te leven. Niet omdat God zonder ons zijn liefde niet kwijt kan. Ook niet omdat God zich anders niet geliefd zou voelen. Maar wel omdat God ervoor heeft gekozen om ons met dat doel te scheppen. De HERE wil in liefde met ons leven. **[God wil dat]** Dat blijkt ook uit heel het doen en laten van God. Ik zou daar heel veel over kunnen zeggen, maar ik doe dat nu niet. Een simpel voorbeeld kan duidelijk maken waar het hier om gaat. De HERE wil onze liefde, maar Hij wil ook zijn liefde aan ons uitdelen.

De Catechismus heeft ervoor gekozen om deze liefde van God uit te werken door twee heerlijke geschenken te benoemen die God ons in zijn liefde geeft. Twee cadeaus, jongens en meisjes, die we zo hard nodig hebben. Cadeaus die je niet als het ware één keer

krijgt en dan heb je ze, maar we iedere keer opnieuw nodig hebben. Zoals bij eten en drinken. Als je thuis maar één keer per jaar te eten en te drinken krijgt, dan overleef je het niet. Zo hebben we elke dag opnieuw de genade en de Heilige Geest van God nodig. Dat is het allerbelangrijkste dat we nodig hebben in dit leven. Nog belangrijker dan eten of drinken. Nog belangrijker dan gezondheid of werk. Nog belangrijker dan vrede en rust. Je kunt honger hebben of ontzettend ziek zijn, maar als je de genade en de Heilige Geest van God ontvangt dan kun je toch nog verder met je leven. Want dan zit het ondanks al de honger of de ziekte wel goed tussen God en jou. Want de genade van God bevrijdt ons van het oordeel van God. Een oordeel dat we op zich verdienen vanwege onze zonden. En aangezien we elke dag zonden doen, heb ik Gods genade elke dag weer nodig. Hoe zou ik ooit toekomst hebben met God als Hij in zijn genade mijn zonden niet wegneemt? **[Elke dag opnieuw]** Hetzelfde geldt voor de Heilige Geest. Hoe zou ik in God kunnen geloven, zonder de Heilige Geest? Hoe zou ik stand kunnen houden tegen de duivel zonder de Heilige Geest? Hoe zou ik ooit kunnen voorkomen dat ik terugval in een egoïstisch leven waarin ik alleen gericht bij op datgene waar ik me goed door voel, zonder de Heilige Geest? Ik kan beter mijn eten of mijn gezondheid missen dan de genade van God of de Heilige Geest.

Maar waarom moet ik daar om vragen? God weet toch hoe hard we dit nodig hebben. Zeker. Maar als de HERE deze heerlijke gaven aan ons uitdeelt zodat we in zijn gemeenschap kunnen leven, dan moet natuurlijk ook duidelijk worden dat wij graag in Gods gezelschap zijn. Waarom zou God anders die kostbare geschenken aan ons uitdelen? God heeft zelfs zijn Zoon hiervoor opgeofferd! Dan is toch wel het minste wat Hij van ons mag verwachten dat wij zijn gezelschap zoeken! En dat is wat we doen als we bidden. Gods gezelschap zoeken. Het is het belangrijkste in een leven uit dankbaarheid. Dat in de eerste plaats.

[Punt 2] We zullen in de tweede plaats zien wat we de HERE in ons gebed mogen vragen. Ik vermoed dat velen van ons dat best moeilijk vinden. Gods gezelschap zoeken in ons gebed. Waarom? Omdat we vaak een verkeerd beeld hebben van bidden. Alsof bidden altijd praten is. Maar bidden is in de eerste plaats het gezelschap van God zoeken. Daarom leert de Heer Jezus ons om ons eerst in huis terug te trekken in ons huis, de deur achter ons te sluiten en dan tot onze Vader te bidden die in het verborgene ziet. Hij leert ons de rust en de stilte te zoeken, zodat je werkelijk samen kunt zijn met

God. In dat gebed vertellen we de HERE wat er in ons leeft. Niet maar alleen wat we nodig hebben. **[Gezelschap van God zoeken]** Al hoort dat er ook bij. Maar wat is er mis mee om, als dat bijvoorbeeld zo is, de HERE te vertellen dat we moeite hebben om te geloven dat Hij ons echt lief heeft? De Heer Jezus leert ons toch om bedelaars van geest te zijn (Mat. 5:3)? Maar hoe moeilijk is dat vaak niet? Onze handen uitstrekken naar God. Misschien omdat het moeilijk is voor ons om te blijven geloven dat God met ons verder wil. Hoe vaak hebben we niet tegen onszelf gezegd dat God toch niet met ons verder kan? Misschien wel zo vaak dat we het ergens zelf zijn gaan geloven. En dat is dan te merken aan ons gebed. Want dan bidden we wel, maar niet met kinderlijk vertrouwen en geloof. Het gebed is ook een gelegenheid voor de Heilige Geest om het geloof in ons te versterken. Maar dan moet dat gebed dus wel meer zijn dan het opnoemen van de dingen die we van God hopen te krijgen. Dan moeten we daar dus echt de tijd voor nemen. Nu kan dat niet altijd. Het gebed voor of na de maaltijd in het gezin is daar vaak niet de beste gelegenheid voor, maar het gebed voor het slapen gaan wel. En waarom zou je niet 's avonds daar enige tijd voor uittrekken? Juist het persoonlijke gebed is het uitgelezen moment om onze worstelingen met onszelf en onze naaste ter sprake te brengen. Deze dingen zo in gebed bij de HERE brengen is dat ten diepste ook niet zoeken van Gods genade? Is dat ook niet het zoeken van de Heilige Geest?

De Catechismus vraagt wat wij God in ons gebed moeten vragen. In het antwoord verwijst hij dan naar het gebed dat de Heer Jezus ons geleerd heeft. **[In ons gebed]** In ons gebed mogen we de HERE alles vragen wat we nodig hebben voor het leven in zijn dienst. Een gebed om Gods genade. Want als we bidden om de verheerlijking van Gods naam, de komst van Gods Koninkrijk in deze wereld en een mensheid die naar Gods wil luistert en daar naar leeft, is dat geen gebed om genade? Deze dingen waren er toen God deze wereld schiep. Wij hebben die bedorven op deze aarde. Als we God vragen om dat te herstellen, dan moeten we dat toch vragen uit genade. Hetzelfde geldt voor ons dagelijks brood, de vergeving van onze zonden het gebed om de verlossing van het kwaad. Dat in de tweede plaats.

[Punt 3] Tenslotte zullen we stilstaan bij de gepaste houding bij ons gebed. Laat ik eerst wat praktische dingen mogen noemen. We leren kinderen bij het bidden de handen te vouwen en de ogen te sluiten. Dat geeft een eerbiedige houding. Al is dat niet de enig juiste gebedshouding. In de Bijbel lezen we dat er vaak met opgeheven handen werd

gebeden. Vaak ook met de ogen op de hemel gericht. Wat ook een heel mooie houding is. Want dat is de typische houding van een bedelaar. Het is een houding van afhankelijkheid en verlangen om te mogen ontvangen. De opgeslagen ogen laten zien van wie wij onze hulp verwachten. Uit onze gebedshouding spreek vooral eerbied en proberen we ervoor te zorgen dat we niet afgeleid worden door wat we zien. **[Lichaamshouding]** Het één is niet persé beter dan het andere. Als een broeder of zuster dus liever met opgeheven handen en ogen naar de hemel gericht zou willen bidden, dan is daar Bijbels gezien geen enkel bezwaar tegen. Integendeel.

Wat in ieder geval duidelijk moet zijn bij ons bidden is dat we beseffen in welke relatie we tot de HERE staan. Hij is onze God. Wij zijn zijn schepselen. Schepselen die tegen Hem in opstand zijn gekomen. Schepselen die slechts voor Gods troon kunnen naderen, omdat God ons genade schenkt. Het is dus een enorm voorrecht, een wonder, dat we in gebed voor God mogen verschijnen. Wie meent dat het gebed een goed moment is om met elkaar te praten of om met je mobiel te spelen, die heeft, eerlijk gezegd, nog weinig van dit wonder begrepen. Dat over onze uiterlijke houding.

Maar er is natuurlijk ook de innerlijke gebedshouding. Hoe staan we tegenover God? Hoe zien we Hem? Hoe zien we onszelf? Wat mogen we verwachten? Over die eerste twee dingen heb ik al het nodige gezegd. We moeten in ons gebed God zien zoals Hij is. Als een trouwe en liefdevolle God en Vader. Een God die ons met genade tegemoet treedt omdat Hij in gemeenschap met ons wil leven. We moeten onszelf zien als mensen die God lief heeft. Als mensen met wie God verder wil. Niet alleen maar voor de tijd van ons leven op deze aarde. Maar tot in eeuwigheid verder wil. Hij ziet ons als het kostbaar eigendom van zijn Zoon Jezus Christus. Als God ons zo ziet, dan moeten we ook onszelf zo zien. Maar ook moeten we altijd beseffen dat het genade van God is, dat Hij zo naar ons kijkt. Niemand van ons heeft dat verdiend. Dus er is geen enkele reden om uit de hoogte te doen tegenover de HERE. Ons past een bescheiden en dankbare houding. Een houding van verwondering. Maar een bescheiden houding betekent niet dat we daarom maar niet te veel van God verwachten. **[Innerlijke houding]** We mogen juist veel van God verwachten. Wie weinig van God verwacht aanbidt God niet naar waarheid. Die heeft blijkbaar geen goed begrip van Gods liefde en Gods macht. We mogen veel van de HERE verwachten. Als wij bidden om zijn genade, zal Hij ons genadig zijn. Als we bidden om de Heilige Geest, zal Hij ons de Heilige Geest geven.

Daar mogen we niet onzeker of angstig over zijn. Want we geloven toch dat God onze gebeden verhoort om Christus wil. Dus niet omdat wij het zo goed doen of juist niet goed doen, maar omdat wij het kostbaar eigendom zijn van zijn Zoon. Omdat Hij voor ons pleit, kunnen we er zeker van zijn dat God onze gebeden verhoort.

Zal God ons dat alles geven wat wij Hem vragen? Nee, dat niet. Soms gaat God een andere weg met ons dan wij zelf willen. Soms bidden we om werk, maar krijgen het niet. Soms bidden we om een kind, maar ontvangen het niet. Soms bidden we om genezing, maar volgt toch de dood. Dan kan heel erg pijn doen en kan zelfs gevoelens van boosheid bij ons geven. Maar hoe begrijpelijk dat ook is, dat is niet terecht. Het zou wel terecht zijn als de HERE ons werk, kind of gezondheid had beloofd. Maar dat heeft Hij niet. *[God houdt belofte]* Maar Hij heeft wel zijn liefde en genade beloofd. Hij heeft wel zijn Heilige Geest beloofd. Hij heeft wel kracht beloofd in beproevingen. Hij heeft wel beloofd dat Hij voor altijd onze Vader zal zijn. En daar moeten we dan ook op vertrouwen.

Als we zo vol geloof en vertrouwen onze handen naar de hemel heffen tot onze Vader in de hemel, dan is dat voor Hem een heerlijk geschenk dat getuigt van ons vertrouwen in Hem. Laten we dus maar veel bidden en laten we dat doen zoals Hij ons dat geleerd heeft. In kinderlijk ontzag en vertrouwen. Dan zal God zich over ons verheugen en dan zal Hij u blij maken door u te vervullen van zijn genade en Geest.

Amen